

”Vain turvallinen mieli voi
oppia”

Kasvatus- ja opetusjohtaja Lari Marjamäki

KOULU KUNNOSSA

- merkitystä on:
 - Käytössä olevilla resursseilla
 - asenteilla
 - arvoilla
 - omaksutulla perustehtävällä
 - Olemassa olevalla tukijärjestelmällä
 - yhteistyöllä vanhempien ja muiden tahojen kanssa
- kykyä vastata lasten tarpeisiin (kaikenlaisten lasten, erityistenkin)
- aikuisten malli vaikuttaa lasten toimintatapoihin
- reagointi aikuisen viesteihin (erityisesti ei-kielellisiin → ”Mitä tulee paikalle kun minä tulen paikalle?”)
 - lapsi ei yleensä kykene muuttamaan käytöstään, ellei aikuinen tee jotain toisin tai opeta lapselle toivottua toimintatapaa

MIHIN SUUNTAAN TUETAAN?

Koulunkäynnin onnistuminen:

- huomataan vahvuudet ja asiat, joissa tarvitaan tukea
 - *"Mikäli et ole valmis näkemään ihmisten vahvuuksia, älä silloin puutu myöskään heidän heikkouksiinsa."*
- Onnistumisen varmistaminen eri toimenpitein
 - ratkaisuja on mahdollista löytää
- Mitä voimme tehdä, jotta oppilas voi jatkaa?

Koulusta poislähtämisen kulttuuri

- vaikeudet ja ongelmat keskiössä
- oppilaan pitäisi muuttua
- tilanteen ratkaiseminen kuuluu jollekulle muulle, jossain muualla
- Mitä voimme tehdä, jotta oppilas saadaan muualle?
 - *"Joku Muu" hoitaa...*

→ Mutta vuonna 1997 RUK:n kurssijulkaisussa oli
"Jonkun Muun" muistokirjoitus...

MITÄ KOULUNKÄYNNIN ONNISTUMISEEN TARVITAAN?

- perustarpeista huolehtimista → Maslowin perustukset kunniaansa... (kotona, koulussa)
- motivaatio koulunkäyntiin
 - uteliaisuus ja opinhalu
 - sopivat haasteet
 - positiivinen mielikuva itsestä oppijana ja hyvät kokemukset koulusta
 - tunne kuulumisesta joukkoon
 - jaetun ilon hetkiä
 - pysyvyyttä ja ennustettavuutta
 - riittävän hyvä terveydentila
- yksilöllisyyden (ja yksilöllisten tarpeiden) ymmärtämistä ja kunnioittamista
 - riittävä tuki, jos vaikeuksia
- läsnäolevia, luotettavia aikuisia
 - kohdatuksi tuleminen!
- riittävän turvallinen olo (ryhmässäkin)– ”Vain turvallinen mieli voi oppia!”

→ Toimintakulttuurin merkitys!

Ihmisen kolme perustarvetta

- * osata (rajat, onnistumisen kriteerit)
- * autonomia (reviiri)
- * saada huomiota (rakkaus)

- Edwad Deci (oik.) &
Richard Ryan (vas.)

PEDAGOGINEN SUHDE

Opettaja välittää. Jokaisesta.

DIDAKTINEN SUHDE

Opettaja osaa opettaa

SOSIAALINEN SUHDE

Opettaja osaa johtaa koko luokkaa

Toimintakulttuurin rakentaminen ja muotoutuminen:

1. Toiminnan sovitut arvot
2. Normit

Esimies:

"Minun kouluni"
- Omat arvot suhteessa edellytettyihin

Oppilaat:

"Minun oma tapani oppia ja olla yhteisön jäsen"

Jokaisen yksilön toimintaan vaikuttaa mm:

- Omat arvot , kokemukset ja tarpeet
- Asiakompetenssi
- Kiinnostuksen kohteet
- Psyykkinen ja fyysinen hyvinvointi
- Temperamentti
- Yhteisötaidot
- Toimintaympäristö ja sen ilmapiiri

Jatkuva vuoropuhelu =
arvokeskustelu siitä, miten pääsemme tavoitteisiimme

Opettaja:

"Minun tapani tehdä työtäni"
- Omat arvot suhteessa edellytettyihin

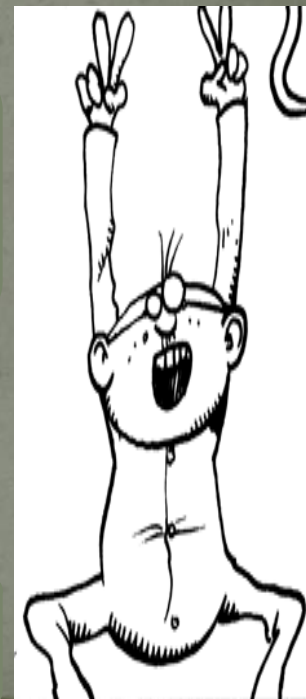
Johtamisen kolmijakoisuus:

1. Asiat, jotka ovat; normit ym.
2. Asiat, joista voi neuvotella
3. Asiat, jotka voi valita

Nämä asiat toimivat joka "ulottuvuudessa": esimieheltä opettajalle; opettajalta oppilaille jne.

Prosessi; Kaikkien yhteisön toimijoiden toteuttama konkreettinen tekeminen omassa yhteisössä

MEIDÄN TOIMINTAKULTTUURIMME

Johtamisen kolmijakoisuus

Kasvatuksen ja opetuksen toimialan arvolauseet Kauhajoella:

- *"Mitä tulee paikalle, kun minä tulen paikalle?"*
- *"Mikäli et ole valmis näkemään ihmisten vahvuuksia, älä silloin puutu myöskään heidän heikkouksiinsa."*
- *"Sovitetaan, mitä tehdään ja tehdään niin kuin on sovittu."*
- *"Jotkut tarvitsevat enemmän saadakseen yhtä paljon."*
- *"Vain turvallinen mieli voi oppia."*

On äärimmäisen merkityksellistä muistaa, että jokainen meistä vaikuttaa oman yhteisönsä toimintaan omien tekojensa kautta → eli arvot ovat tekoja

Kysymys jokaiselle itselleen pohdittavaksi: Ovatko kaikki tekomme perustellusti sellaisia, että luomme niillä turvallisuutta ja luottamusta ympärillemme?

Kiitokset mielenkiinnosta
!!!

lari.marjamaki@kauhajoki.fi
Puh. 040 838 6715